17.11.2025

Eduskunta, ympäristövaliokunta

E 92/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Hiilirajamekanismin tuotesidonnaisten päästöjen laskentametodologiaa koskeva täytäntöönpanoasetus

Asiantuntijalausunto

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt valtiovarainministeriön asiantuntijalausuntoa koskien valtioneuvoston selvitystä eduskunnalle EU:n hiilirajamekanismin tuotesidonnaisten päästöjen laskentametodologiaa koskevasta täytäntöönpanoasetuksesta.

Valtiovarainministeriö kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvityksestä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Tuotesidonnaisten päästöjen laskentametodologia ja sen toteutus ovat yksi hiilirajamekanismin toimeenpanon keskeisistä elementeistä. Toimeenpanossa onnistumisella puolestaan on keskeinen merkitys mekanismin tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Tätä taustaa vasten on tärkeää, että myös täytäntöönpanoasetuksessa säädettävien laskentametodologian yksityiskohtien asianmukaisuus ja johdonmukaisuus mekanismin tavoitteiden näkökulmasta selvitetään riittävällä tavalla etukäteen, kuten valtioneuvosto selvityksessään korostaa.

Keskeisimmät valtioneuvoston selvityksessä komissiolle osoitetut perustelutarpeet liittyvät oletusarvojen ja niihin kytkeytyvän korotustekijän (mark-up) asettamiseen sekä ehdotuksen käytännön kustannusvaikutuksiin liittyviin epävarmuuksiin. Valtiovarainministeriö korostaa oletusarvojen asettamisen osalta oikeasuhtaista konservatiivisuutta. Oletusarvot tulisi pyrkiä asettamaan (korotustekijä huomioon ottaen) sen verran korkeiksi, että ne muodostavat maahantuojille selkeän taloudellisen kannusteen siirtyä oletusarvoista todellisten päästöjen raportointiin ja käyttöön. Toisaalta niin korkeita oletusarvoja, jotka sovellettuna johtavat tuontia vastaavan EU-valmistuksen hiilivuotoriskin ylikompensointiin EU-tuonnin kustannusten huomattavan kasvun kautta, tulisi pyrkiä välttämään. Oletusarvojen oikeasuhtaisen asettamisen rinnalla tulisi pyrkiä edistämään todellisia päästöjä koskevan tiedon hankintaan ja raportointiin liittyvien esteiden ja kustannusten madaltumista.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että oletusarvojen metodologiaa ja tasoa koskevilla valinnoilla ja konservatiivisuuden asteella voi olla vaikutuksia

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

puh. 0295 16001 (vaihde)
kirjaamo.vm@gov.fi
www.vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Finansministeriet
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 Statsrådet

tfn 0295 16001 (växel)
registratorskontoret.fm@gov.fi
www.finansministeriet.fi
FO-nummer 0245439-9

hiilirajamekanismin kerryttämiin tuloihin oletusarvojen käytön laajuudesta ja käyttäytymisvaikutuksista riippuen. Näiden kyseisten valintojen tulovaikutusten suuruutta ei ole mahdollista arvioida käytettävissä olevin tiedoin. Komission arvion mukaan hiilirajamekanismi kerryttäisi keskimäärin noin 1,9 mrd. euron suuruiset vuotuiset tulot EU-alueella vuosina 2028–2034.

Ilari Valjus
Finanssineuvos